

STUDENSKI VODIČ¹

UVOD

Poštovane studentice/poštovani studenti!

Cilj je ovoga Vodiča olakšati Vam snalaženje tijekom studija. Vodič na jednostavan način odgovora na pitanja s kojima se susrećete tijekom studiranja i nadamo se potiče na nova pitanja na koja u ovome Vodiču niste pronašli odgovor. Molimo Vas da ih postavite Studentskom zboru ili prodekanu nadležnom za studente i time pridonese poboljšanju i proširenju sadržaja ovoga Vodiča.

O BOLONJSKOM PROCESU I ECTS-u

Što je Bolonjski proces?

Proces stvaranja jedinstvenog europskog prostora visokog obrazovanja nazvan je Bolonjskim procesom prema Deklaraciji koju su ministri visokog obrazovanja zemalja EU potpisali u Bolonji 1999. godine. Godine 2001. Bolonjsku deklaraciju potpisao je ministar visokog obrazovanja Republike Hrvatske čime se i naša zemlja obvezala uskladiti svoj visokoškolski sustav s europskim prostorom visokog obrazovanja. Konačan je cilj Bolonjskog procesa osiguravanje slobodnog kretanja osoba u cijelom europskom visokoškolskom i radnom prostoru i priznavanje svih visokoškolskih razina obrazovanja.

Što je ECTS?

ECTS je skraćenica od European Credit Transfer and Accumulation System (Europski sustav za prijenos i prikupljanje bodova). Usmjeren je na prosječno ukupno utrošeni rad koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja, bilo da se radi o ishodima učenja na razini cijelog studijskog programa ili njegovih dijelova (predmeti, moduli, praksa, istraživanje ...).

Što je ECTS bod?

ECTS se temelji na načelu da je 60 bodova mjera za puno radno opterećenje studenta tijekom jedne akademske godine, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja u pravilu 30 sati ukupnog prosječnog studentskog rada uloženog za stjecanje ishoda učenja.

Kakav je odnos ECTS boda i studijskih obveza?

Svakoj studijskoj obvezi (predmetu, modulu, praksi...) studijskog programa dodjeljuje se pripadajući broj ECTS bodova koji predstavljaju ukupan rad koji student mora uložiti za ispunjenje svih planiranih pojedinačnih studijskih obveza i stjecanje predviđenih ishoda učenja. Obuhvaća planirano vrijeme za nastavu (predavanja, seminare, vježbe), konzultacije ali i samostalno učenje, istraživanje, pisanje seminara, eseja, domaćih zadaća, pripremu za ispit. Studijske obveze koje zahtijevaju veći vremenski angažman studenta trebale bi u pravilu imati i veći broj ECTS bodova.

¹ Na izradi Vodiča sudjelovali su nastavnici i studenti Učiteljskog fakulteta u Rijeci. Vodič je izrađen prema idejnom predlošku mr. sc. Gordana Đurovića, nastavnika Filozofskog fakulteta u Rijeci.

Što su ishodi učenja?

Ishodi učenja su kompetencije (znanja i vještine te pripadajuća samostalnost i odgovornost) koje je student stekao učenjem i dokazao nakon postupka učenja.

Kakva je veza između ECTS-boda i ocjene?

Za razliku od ECTS boda koji predstavlja radno opterećenje studenta za stjecanje predviđenih ishoda učenja na svakoj studijskoj obvezi, ocjena se odnosi na provjeru stečenih ishoda učenja. Da bi ostvario ECTS bodove dodijeljene nekoj studijskoj obvezi, student mora biti pozitivno ocijenjen. Pritom student ostvaruje sve pripadajuće ECTS bodove bez obzira koju je prolaznu ocjenu dobio. Istovremeno student koji nije dobio prolaznu ocjenu, ne može ostvariti niti ECTS bodove bez obzira koliko je vremena stvarno utrošio na stjecanje ishoda učenja na odnosnoj studijskoj obvezi.

Znači li da je svejedno koju ocjenu student ostvari?

Da - što se tiče stjecanja ECTS-bodova. Ipak, u interesu je studenta postizati što bolje ocjene jer o prosjeku ocjena ovise neka studentska prava tijekom studija (nagrade, stipendije i druge novčane potpore, prijelaz na drugo visoko učilište i sl.), ali i prava nakon završetka studija (prednost u zapošljavanju, upis u više razine studija i sl.).

Čemu još služe ECTS-bodovi?

Stjecanje ECTS bodova sve više postaje mjerilo za ostvarivanje prava redovitih studenata iz studentskog standarda, npr.: subvencionirano stanovanje, subvencioniranu prehranu, zapošljavanje posredstvom studentskih centara, participiranje u plaćanju troškova studiranja, državne stipendije i sl.

VRSTE STUDIJA

Spominje se studiranje 3+2 . Što je to?

Radi se o studiranju u dvije razine: prva je preddiplomski studij koji traje tri godine, a druga diplomski studij koji traje dvije godine. Na Učiteljskom fakultetu u Rijeci izvodi se na prvoj razini preddiplomski sveučilišni studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje u trajanju od tri godine, a na drugoj razini diplomski sveučilišni studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje u trajanju od dvije godine. U modelu studiranja 3+2, završetak istovrsnog ili odgovarajućeg preddiplomskog studija preduvjet je za upis na diplomski studij.

Što se stječe završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija?

Završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija u trajanju od tri godine stječe se najmanje 180 ECTS bodova i akademski naziv sveučilišni prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) uz naznaku struke. U našem primjeru stječe se akademski naziv sveučilišni prvostupnik/prvostupnica Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Stečena kvalifikacija omogućava nositelju uspješno obavljanje poslova i zadataka njege, brige za zdravlje te odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi u različitim predškolskim programima.

A što se stječe završetkom diplomskog sveučilišnog studija?

Završetkom diplomskog sveučilišnog studija u trajanju od dvije godine stječe se najmanje 120 ECTS bodova i akademski naziv magistar/magistra uz naznaku struke. Na Učiteljskom fakultetu to je magistar/magistra Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Stečena

kvalifikacija omogućava nositelju, pored djelovanja u složenim i slojevitim procesima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, i obavljanje visoko stručnih, istraživačkih i razvojnih poslova u polju djelatnosti.

Mora li se završetkom preddiplomskog studija upisati diplomski studij?

Ne. Završetkom preddiplomskog studija stečena kvalifikacija omogućava nositelju pristupanje profesionalnom sektoru ili odgovarajućem tržištu rada, u konkretnom kada se radi o preddiplomskom studiju Rani i predškolski odgoj i obrazovanje, profesiji odgojitelja u ustanovama predškolskog odgoja.

Spominje se i model integriranog studiranja 0+5?

Neki studijski programi provode se integrirano, kroz preddiplomsku i diplomsku razinu studiranja. Na Učiteljskom fakultetu u Rijeci izvodi se Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni Učiteljski studij u trajanju od pet godina čijim se završetkom stječe najmanje 300 ECTS bodova i akademski naziv magistar/magistra primarnog obrazovanja. Nositelj kvalifikacije stječe kompetencije za poučavanje u primarnom obrazovanju, odnosno u sustavu razredne nastave u osnovnoj školi.

Uz vrste i završetak studija stalno se spominje i kvalifikacija. Što je to?

Kvalifikacija je naziv za objedinjene skupove ishoda učenja određenih razina studiranja, u našem primjeru to je naziv za objedinjene skupove ishoda učenja na razini preddiplomskog, diplomskog i integriranog preddiplomskog i diplomskog studija. Ili pojednostavljeno rečeno-kvalifikacija obuhvaća sve ishode učenja studijskog programa određene razine studija. Dokazuje se ispravom o završetku studija, odnosno diplomom.

Grafički prikaz studija

Postoji li mogućnost nastavka studiranja nakon završetka diplomskog odnosno integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija?

Da. Radi se o poslijediplomskom sveučilišnom (doktorskom) studiju koji u pravilu traje tri godine i čijim se završetkom stječe akademski naziv doktor znanosti, ili poslijediplomskom specijalističkom studiju u trajanju od jedne do dvije godine, čijim se završetkom stječe akademski naziv specijalista određenog područja. Učiteljski fakultet trenutno ne izvodi poslijediplomske razine studija.

NAPREDOVANJE KROZ STUDIJ

Upis predmeta prema preduvjetima – kakav je to model studiranja?

Radi se o modelu studiranja prema kojemu je ispunjena obveza iz nižeg semestra studija (ili nastavne godine) preduvjet za upis studijske obveze iz višeg semestra studija (ili nastavne godine). Prema ovom modelu studiranja student upisuje onoliko ECTS bodova u zimskom odnosno ljetnom semestru koliko je određeno kvotom za upis. Na Učiteljskom fakultetu u Rijeci ova se kvota kreće od 25 do 35 ECTS bodova semestralno.

Što je s neispunjenim studijskim obvezama?

Student koji u tekućoj akademskoj godini nije ostvario ECTS bodove iz svih upisanih studijskih obveza, obavezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati obveze iz kojih nije ostvario ECTS bodove. Zato se preporuča studentima da prioritetno ostvaruju one obveze koje su preduvjeti za upis novih i time sebi osiguraju uredno napredovanje kroz studij.

Koliko se puta mogu ponovno upisati iste studijske obveze?

Nema propisanog ograničenja, no student mora voditi računa o tome da ukupno trajanje studija može iznositi najviše - dvostruko dulje od trajanja utvrđenog studijskim programom. I ne manje bitno - svaki se ponovno upisani ECTS bod plaća.

Koliko se dakle ECTS bodova mora upisati u akademskoj godini?

Student je obavezan u svakoj sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati studijske obveze iz kojih nije ostvario ECTS bodove u prethodnoj akademskoj godini, te nove obveze iz istog i prvog sljedećeg neparnog, odnosno parnog semestra, za koje je zadovoljio preduvjete za upis. Zbroj ponovno upisanih i po prvi put upisanih studijskih obveza može iznositi od 25 do 35 ECTS bodova semestralno. Iznimno, zbroj može iznositi manje od 25 ECTS bodova semestralno ako student nije stekao preduvjete za upis dovoljnog broja ECTS bodova.

Kako se u modelu studiranja Upisa predmeta prema preduvjetima ponavlja i upisuje viša godina studija?

U modelu Upisa predmeta prema preduvjetima ne postoji ni klasično ponavljanje godine niti upis u višu godinu studija, već student upisom i svladavanjem studijskih obveza prikuplja ECTS bodove i tako stalno napreduje kroz studij. No visoko učilište ima pravo propisati granice ECTS bodova koje student treba ostvariti za pripadnost pojedinoj godini studija. U pravilu je to ostvarenih 60 ECTS bodova za pripadnost drugoj godini studija, 120 trećoj itd., ali može biti i manje. Npr. 50 ECTS bodova za pripadnost drugoj godini studija, 110 trećoj, 170 četvrtoj i 230 petoj, što je slučaj na Učiteljskom fakultetu.

Što je detaljni izvedbeni nastavni plan (DINP ili Syllabus)?

Detaljni izvedbeni nastavni plan akt je predmetnog nastavnika kojim se detaljno opisuju sadržaj, ishodi učenja, pojedinačne studijske obveze, oblici praćenja rada i ocjenjivanja studenta, kriteriji za polaganje završnoga ispita, ispitna literatura i sl.

Mora li se pohađati nastava?

Student ima obvezu uredno izvršavati svoje nastavne obveze (predavanja, seminari, vježbe, praksa) utvrđene DINP-om, jer se uspjeh studenta vrednuje i ocjenjuju ne samo na završnom ispitu već kontinuirano tijekom nastave. Uredno ispunjavanje svih nastavnih obveza direktno se odražava na konačnu ocjenu.

Što je kolokvij/međuispit?

Kolokviji/međuispit je provjera znanja tijekom nastave s ciljem praćenja i vrednovanja kontinuiranog rada studenta. Ako je DINP-om predviđen kolokvij/međuispit, student mu svakako treba pristupiti jer su rezultati kolokvija bitni za stjecanje prava na polaganje završnog ispita kao i za ukupno ostvareni uspjeh studenta.

Spominju se obvezne i izborne studijske obveze. Kakvu one imaju važnost?

Zamisao je da napredovanjem kroz studij, uz sadržaje koje mora upisati, student prilagođava studij onim sadržajima koji ga više zanimaju. Na žalost u praksi ponuda izbornih sadržaja nije dostatna da zadovolji želje svih studenata, pa mnogi moraju „izabrati“ ono što im je preostalo.

A što je s plaćanjem studija?

Pravo na studiranje bez ili uz plaćanje participacije u troškovima studija ovisi o stečenim ECTS bodovima tijekom akademske godine. Pravo na besplatno studiranje trenutno imaju redoviti studenti koji se po prvi put upisuju na studij i koji su tijekom akademske godine ostvarili najmanje 55 ECTS bodova. Sukladno odluci Senata Sveučilišta u Rijeci punu participaciju u troškovima studija plaćaju redoviti studenti koji su tijekom akademske godine ostvarili 30 ili manje ECTS bodova. Studenti koji su ostvarili od 31 do 54 ECTS boda plaćaju participaciju koja odgovara umnošku neostvarenih ECTS bodova i utvrđene novčane vrijednosti jednog ECTS boda. Novčanu vrijednost jednog ECTS boda za svaku akademsku godinu također utvrđuje Senat Sveučilišta u Rijeci.

Što ako je student bio teško bolestan tijekom akademske godine?

Tada se studentu na njegov zahtjev može odobriti mirovanje obveza za odnosni semestar ili cijelu akademsku godinu. Vrijeme u mirovanju ne uračunava se u ukupno vrijeme trajanja studiranja, a ponovno upisane studijske obveze tretiraju se kao prvi upis.

Što se podrazumijeva pod teškom bolešću?

Teška bolest nije definirana i procjenjuje se od slučaja do slučaja na temelju stvarnog odsustvovanja sa studija i vjerodostojne liječničke dokumentacije iz koje mora biti razvidno da student tijekom semestra, ili cijele akademske godine, zbog bolesti nije mogao uredno izvršavati studijske obveze.

A što je s trudnoćom?

Pravo na mirovanje studijskih obveza priznaje se za vrijeme trudnoće i do navršene godine dana djeteta. No ako se za vrijeme duljeg mirovanja obveza izmijeni studijski program, student mora upisati u međuvremenu nastale razlike.

Do kada se mora zatražiti mirovanje obveza?

Zahtjev za mirovanjem obveza podnosi se u roku od 30 dana od nastanka razloga za mirovanjem. Pri tom student mora voditi računa da se zahtjev za mirovanjem obveza mora podnijeti najkasnije do isteka semestra za taj semestar. Npr., nakon što je upisao ljetni semestar, student više ne bi mogao podnijeti zahtjev za mirovanjem obveza u proteklom zimskom semestru, odnosno ako ga podnese-takav će se zahtjev u pravilu odbiti.

OCJENJIVANJE

Koji je uvjet za pristupanje završnom ispitu?

Završnom ispitu može pristupiti student koji je tijekom nastave ostvario odgovarajući uspjeh koji je detaljno propisan DINP-om.

Znači li to da se završnim ispitom stječe samo dio ukupne ocjene?

Da. Ukupan postotak uspješnosti (ili ukupan broj bodova) koji student može ostvariti na predmetu je 100, od kojih se najviše 70% može steći aktivnostima tijekom nastave, a najviše 30% na završnom ispitu.

Koliko se puta smije pristupiti završnom ispitu?

Najviše triputa u jednoj akademskoj godini.

Što ako se propusti jedan od termina završnoga ispita?

Tada student gubi jednu od tri mogućnosti izlaska na završni ispit, koje su mu na raspolaganju tijekom akademske godine. Dodatni ispitni termini za propuštene termine ne postoje.

Postoje li minimalni uvjeti za pristupanje završnom ispitu?

Da. Za pristupanje završnom ispitu student tijekom nastave mora ostvariti najmanje 30% ocjenskih bodova na preddiplomskom sveučilišnom studiju, odnosno 40% ocjenskih bodova na diplomskom sveučilišnom studiju i integriranom sveučilišnom studiju. Istovremeno, ispitni prag na završnom ispitu ne može biti manji od 50% uspješno riješenih zadataka.

Kako se formira konačna ocjena?

Konačna ocjena zbroj je ukupnog postotka uspješnosti koju je student ostvario tijekom nastave (do 70% ocjene) i ukupnog postotka uspješnosti koju je student ostvario na završnom ispitu (do 30% ocjene). Model stjecanja bodova tijekom nastave i na završnom ispitu određuje individualno svaki nastavnik u DINP-u.

Brojčana ocjena	ECTS ocjena	Preddiplomski sveučilišni studij RPOO	Diplomski sveučilišni studij RPOO i Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij US
IZVRSTAN (5)	A	$80 \leq \text{bodovi} \leq 100$	$90 \leq \text{bodovi} \leq 100$
VRLO DOBAR (4)	B	$70 \leq \text{bodovi} < 80$	$80 \leq \text{bodovi} < 90$
DOBAR (3)	C	$60 \leq \text{bodovi} < 70$	$70 \leq \text{bodovi} < 80$
DOVOLJAN (2)	D, E	$50 \leq \text{bodovi} < 60$ $40 \leq \text{bodovi} < 50$	$60 \leq \text{bodovi} < 70$ $50 \leq \text{bodovi} < 60$
NEDOVOLJAN (1)	FX, F	$30 \leq \text{bodovi} < 40$ $\text{bodovi} < 30$	$40 \leq \text{bodovi} < 50$ $\text{bodovi} < 40$

Postoje li studijske obveze koje nemaju završni ispit?

Da. No i uz takve obveze student mora izvršavati obveze propisane DINP-om da bi zadovoljio uvjete za stjecanje pripadajućih ECTS bodova.

Kada se mora ponovno upisati ista studijska obveza?

U sljedećoj akademskoj godini istu studijsku obvezu ponovno moraju upisati studenti:

- koji su tijekom nastave stekli manje od 30% uspješnosti na preddiplomskom sveučilišnom studiju, odnosno manje od 40% uspješnosti na diplomskom sveučilišnom studiju ili integriranom sveučilišnom studiju;
- koji tijekom nastave nisu ostvarili minimalni postotak uspješnosti na predmetima koji se ne ocjenjuju;
- koji bez obzira na stečeni postotak uspješnosti tijekom nastave ne polože završni ispit.

KVALITETA STUDIRANJA

Jedna od temeljnih novina u studiranju je stalno praćenje i poboljšavanje kvalitete studiranja, u čemu sudjeluju i studenti izjašnjavanjem o kvaliteti nastave i nastavnika. Izjašnjavanje (tzv. studentska anketa) je anonimno, a provodi se na kraju nastave u semestru on-line anketom putem ISVU-a.

Što je ISVU?

ISVU je skraćenica od Informacijski sustav visokih učilišta, sastoji se od nekoliko programskih modula kojima se automatiziraju procesi od upisa studenata na studij pa do završetka studija. Ovom prigodom posebno treba istaknuti programski modul Studomat koji omogućuje da se mnogobrojni administrativni poslovi zbog kojih su studenti dolazili u studentski ured obave on-line (npr. upis u sljedeći semestar, prijava i odjava ispita, ispis potvrda za razne namjene ...).

Kako rezultati studentskih anketa utječu na rad nastavnika?

Loše ocijenjeni nastavnici moraju kroz postupak samovrednovanja preispitati i unaprijediti svoj rad, a pozitivno ocijenjeni rezultati rada nastavnika, od strane studenata, jedan su od uvjeta za njihov reizbor ili napredovanje.

Dobivaju li i studenti povratne informacije o svojem radu?

Naravno. Smisao kontinuiranoga praćenja rada studenata tijekom nastave jeste da student u svakom trenutku može dobiti povratnu informaciju o svojim postignućima.

Kakva je korist od evaluacije nastave?

Cilj svake evaluacije nastave je dobiti mišljenje studenata o tome što (ni)je dobro u izvedbi nastave, prijedloge za poboljšanje te smjernice za konkretne akcije koje vode ka poboljšanju. O takvim mišljenjima studenata raspravlja se na tijelima Fakulteta (Uprava, Fakultetsko vijeće, Odbor za kvalitetu) koja donose odluke o aktivnostima i mjerama za poboljšanje nastave. Zato nam je mišljenje svakog studenta iznimno važno.